

Socialdemokratiet i Rudersdal

Socialdemokratiets tale ved 2. behandling af Rudersdal kommunes budget 2026-2029

Af Anette Maj Billesbølle

Den 23. september kl. 00 underskrev vi budgetforliget for 2026-2029.

Vi har holdt tre budgetforhandlingsmøder - to med bagkant og et uden bagkant.

Jeg kan på Socialdemokratiets vegne sige, at vi er tilfredse med, at forhandlingerne ikke rakte ud over nætterne, så man ikke kan passe resten af sin tilværelse i de dage forhandlingerne foregår. Vi er trods alt fritidspolitikere - de fleste af os.

Så det var gode nye toner - lad os holde fast i dem fremadrettet.

Det var personligt min første erfaring med budgetforhandlinger i Rudersdal.

For mig og for mit parti er det vigtigt, at der i forhandlingerne er en gensidig respekt for hinandens politiske interessefelt.

Vi går hver især frem med de ønsker, som er i partiets bagland.

Vi står hver især på forskellige politiske valgprogrammer, og vi har mandat til at forhandle på dem. Vi ved hver især, hvor de ømme tæer er, og vi ved, hvor ønskescenarierne er.

Alt i alt så har Socialdemokratiet fået de ønsker vi havde på vores ønskeliste opfyldt. De få og mindre omformuleringer af Socialdemokratiets ønskelister, kommer vi selvfølgelig til at følge op på løbende i budgetperioden frem til 2029, fordi vi mener, at der er flere af de ønsker vi havde, som vil træde tydeligere frem over tid. Fx behovet for vækst i antal lejeboliger og antal tilflyttere, som over tid kan skabe et større rådighedsrum end i disse år. Et andet område vi vil følge er ældre- og sundhedsområdet.

Den nye sundhedsstrukturereform og ældrelov er først ved at slå igennem. Om kort tid kommer en ny folkesundhedslov, som helt sikkert vil stille skarpt på de kommunale forebyggelses- og sundhedsfremmetilbud til borgerne - så vi kan leve det sunde liv som netop vi ønsker individuelt. Vi går en spændende tid i møde med store reformer, som også påvirker det kommunale selvstyres muligheder.

Men nu til Socialdemokratiets tilbagemeldinger på, hvordan vi har landet budgettet fra 2026-2029.

Vi er rigtigt glade for at vores ønske om at vi løfter skolerne væsentligt med mere budget til to-lærerordninger, så der er flere voksenhænder i klasserne til at sikre børnenes individuelle trivsel og læring.

Vi styrker en rolig skolestart ved at rykke den til august, så børnene starter stille og roligt op i en - for de mindste - ny verden af mange indtryk, som ikke bør være for omskiftelig.

Vi styrker læselysten med flere ressourcer og fokus på tilgængelighed af bøger, biblioteker og gode fordybelsesrammer, så læsning bliver et kærkommen fritidsbeskæftigelse for børn og unge.

Det er gode takter på skoleområdet og det er den rette vej.

Men vi er også nødt til at påpege - og det gjorde vi allerede i budgetforhandlingerne - at den tildelingsmodel, som vi har nu har, ikke er den rette model.

På den sidste forhandlingsaften blev vi overrasket af en delegation af forældre på pladsen foran rådhuset. De ville gerne markere, at lige netop deres børn er udfordret af planer om sammenlægninger, fordi der i tildelingsmodellen er et økonomisk incitament for skolerne til dette.

Men lad det være slået fast med syvtommersøm: Børn er ikke skakbrikker vi bare flytter rundt med efter forgodtbefindende. Ikke alle klasser har godt af classesammenlægninger i tide og utide, fordi skjorten er for økonomisk stram eller ikke er skræddersyet efter mål, form og figur.

Hvis vi mener, hvad vi siger, at vi vil skabe mere trivsel i folkeskolen - så er classesammenlægninger af økonomiske årsager en uønsket konsekvens.

Det er et andet perspektiv, hvis klasser bliver for sårbare pædagogisk, lærerfagligt eller af hensyn til børnenes trivsel. Så kan sammenlægning være fint for en klasse. Men behovet skal komme indefra.

Vi er nødt til at udvikle en model, der har den nødvendige følsomhed overfor klassens sammensætning, sociale kapital og pædagogiske udfordringer.

Når vi desuden har en strategi med, at flere børn fra specialområdet skal tilbage i den al-mene skole, så nytter det jo heller ikke noget, at vi ødelægger det formål med en sammen-lægningsstrategi, som kan spænde ben for at flere børn fra specialklasse kan trives i al-menklasse.

På specialområdet har vi med budgetaftalen fokus på at styrke de tilbud, som vi har lige nu, men vi er i Socialdemokratiet ikke overbevist om at vi har den rette indsats endnu til børn med behov for specialtilbud og særlige pædagogiske rammer.

Vi ønsker at specialområdet analyseres igennem - både ift kapacitetsbehov fremadrettet, myndighedsudøvelsen, hjælpemiddelsager - dvs en 360 graders undersøgelse af, hvordan vi kan imødekomme de udfordringer, der er på området.

Vi er ikke i mål endnu og vi skal tættere på de gode løsninger for børn, unge og familier, der retsmæssigt har behov for hjælp fra det specialiserede børneområde.

I daginstitutioner har vi fået budget til yderligere to NEST grupper, så sårbare børn kan skærmes og trives i daginstitutionerne på lige fod med andre børn. Det er et rigtig fint initiativ og flere daginstitutioner kan med fordel over tid også få dette.

I Socialdemokratiet mener vi, at det er hensigtsmæssigt at vi samler renoveringspuljer i større grupperinger, som giver mulighed for overblik og politiske prioritering. Det får vi nu med to store puljer af renoveringsbehov for kommunens ejendomme (dvs skoler, daginstitutioner og alle kommunens administrative bygninger bl.a.). Derudover får vi større puljer til renovering af veje, trafikforanstaltninger, fortove, asfalt m.m.

Vi ser frem til at få et bedre overblik og dermed mere præcis prioritering af budgettet til disse poster. Mange steder kan vi ikke være kommunens bygninger bekendt - bl.a. på nogle af vores skoler og daginstitutioner og det gælder også vores veje og fortove, som nogle steder er usikre at færdes på.

Den samme hensigtsmæssige struktur har vi besluttet mht. puljer til højere biodiversitet og i forhold til renovering af vores søer. Vi er glade for at der er afsat passende midler til at genoprette naturen og skabe mere bæredygtig i vores miljø i kommunen.

Socialdemokratiet har peget på behov for at skabe mere biodiversitet og grønne oaser bla i byrummet. Vi har flere konkrete steder, som vi kan pege på bl.a. i Nærum, Holte, Vedbæk, Birkerød og Bistrup. Det er også kommet med i budgettet og vi forventer, at de nye bydelsplaner, som pt er i gang for både alle disse mindre bycentre kan sikre mere grønt og mere biodiversitet - det vil vi følge nøje i Socialdemokratiet, når udbygningen går i gang.

På ældre- og sundhedsområdet bad vi om, at behovet for palliative – dvs. lindrende pladser - bliver vurderet i forhold til, når region Østjylland formentligt overtager dele af kommunens sundhedstilbud, men da vi endnu ikke kender den rette grænseflade for dette mellem kommune og region, er vi tilfredse med, at vi i perioden 2026-2029 skal se på kommunens - og dermed borgernes - behov for sundhedstilbud lokalt i nærmiljøet og ikke på en hospitalsafdeling.

Vi havde også ønsket en pårørendevejleder, men efter at man har forhørt sig i forvaltningen, var det en ekstra demenskoordinator, som var ønsket pga. det stigende antal ældre med demensdiagnoser.

Så vi er glade i Socialdemokratiet for at vi på denne måde er ansvarlige for at der er flere kompetente ressourcer i demensplejen i form af to demenskoordinatorer. Det bliver godt for både borgere med demens og deres pårørende.

Socialdemokratiet har også sikret sig, at plejecentrene får en længe fortjent håndsækning til at nedbringe gammel gæld, så de ikke behøver at hugge en hæl og klippe en tå i serviceniveauet på plejecentre for at få budgettet til at række.

Den første 1,5 mio. kr. kommer direkte til hjælp - jeg tænker til de plejehjem med de største udfordringer. Dernæst vil den evt. overskydende servicebuffer ved årets afslutning kunne anvendes til at sænke yderligere gammel gæld på plejecentre. Her bor de ældste og mest sårbare af vore ældre borgere - de skal ikke udsættes for besparelser - og det vi så meget glade for at kunne sikre at de ikke bliver.

Socialdemokratiet var til gengæld de eneste, der loftede en bred vifte af økonomiske tiltag til hjemmeplejen som har haft større udfordringer den seneste tid.

Vi bad om kompetenceudvikling til at støtte de faglige fællesskaber mellem de forskellige sundhedsprofessionelle - det fik vi.

Vi bad om øget mulighed for at styrke trivsel og seniorjobs - det fik vi.

Vi bad også om en pulje til at løfte både ledere og medarbejderes samarbejde via supervision eller kollegial sparring - det fik vi ikke. Men måske kan det løftes ind via den kompetencepulje, der er afsat på 1,5 mio. kr.

Sammen med disse tiltag, som Socialdemokratiet har peget på, håber vi at hjemmeplejen kommer i en god udviklingsspiral - der er lagt en fornuftig handleplan fra SOU udvalgets side og det vil vi følge tæt de næste måneder - så hjemmeplejen kan få sit gamle gode ry igen og borgerne igen kan være glade for at få hjælp af de kompetente medarbejdere fra hjemmeplejen og hjemmesygeplejen.

Socialdemokratiet har både stået fast på at Teglporten skulle åbnes igen og at SeniorNyt igen skulle udkomme i avisform. Begge dele er opnået helt eller delvist.

Seniornyt har med det nye budget bragt op til sædvanlig standard til glæde for den del af de ældre som endnu ikke går så meget på digitale medier.

Teglporten har fået $\frac{1}{3}$ af sin bevilling på 1,5 mio. kr. tilbage - altså 500.000 kr.

Der resterer en afklaring af om Teglporten og Toftevangsskolen kan dele nogle lokaler, hvor der kan foregå bespisning af både børn og ældre uden at det giver gnidninger eller bliver anledning til konflikter. Men det vil tiden vise. I Socialdemokratiet går vi ikke ind for tvangssamarbejder, hvis det ikke giver værdi for begge parter. Men vi håber at alle er åbne for hinandens behov for et sundt og nærende måltid midt på dagen og i en passende ramme.

Hvorvidt beløbet som Teglportens aktivitetscenter har fået er for lidt til at drive café må tiden vise. Der vil i hvert fald være behov for delvist at betjene caféen med frivillige kræfter og i et rimeligt omfang, som de ældre kan håndtere. Men vi må evaluere modellen i slutningen af 2026 og vurdere om der skal tilføres flere midler i 2027.

Vi noterer os, at det underskud, der fremkommer på Erhvervs- og Beskæftigelsesområdet i forbindelse med den nye beskæftigelsesreform, søges dækket af servicebufferen - det håber vi kan lykkes, så vi ikke får merforbrug på dette område i 2026. Dette arbejde med at blive klar på det eksakte udgiftsbehov vil vi følge nøje og sikre at udvalget, forvaltningens myndighed og leverandørerne kan løfte den opgave som nu er reduceret fra ministeriets side.

Til slut vil jeg ønske os alle tillykke med et godt budget.

Det var godt at registrere, at vi i de forskellige partier var meget enige om de store klumper af budgetbehov. Det der gav lidt forhandlings-udfordringer var de mindre puljer.

Det synes jeg er den rette balance.

Vi havde i Socialdemokratiet ønsket en vision om flere lejeboliger - gerne flere almene boliger, så vi i stigende grad kan rekruttere medarbejdere ind i vores velfærdsinstitutioner.

Ved at få flere lejeboliger, kan vi også bedre tiltrække flere børnefamilier, give ældre og unge mulighed for at blive i kommunen, når boligen bliver for stor og upraktisk eller for de unge - at de afslutter uddannelse og gerne vil blive i den kommune hvor de er barnefødt og deres familie bor.

Samtidigt falder antallet af borgere og i Socialdemokratiet er vi opmærksomme på, at det hen over de næste 10-15 vil give reducerede skatteindtægter og vi ønsker at sikre en stabil økonomi. Dette fordi vi får markant flere ældre, som har behov for både mere hjemmehjælp, sygepleje og plejehjemspladser. Og det koster. Derfor mener vi også at denne debat om at vækste lidt som kommune, har en sammenhæng til hvordan gennemsnitsindtægterne falder pga. en stadigt større andel af ældre som ikke er erhvervsaktive. Samtidigt med at samme gruppe kræver udvikling af mere velfærd.

I Socialdemokratiet har vi en forventning at denne problematik tages med ind i forhandlingerne på valgnatten og i et forståelsespapir for den kommende kommunalbestyrelsesperiode fra 2026-2029.

Så overordnet er vi tilfredse i Socialdemokratiet.

Eneste lille malurt i bægeret var den mindre sænkelse af indkomstskatten.

I Socialdemokratiet sætter vi velfærd over skattelettelser. Og det gør vi, fordi alle surveys viser, at de fleste borgere gerne vil betale lidt mere for mere velfærd end at opnå skattelettelser.

Så selvom skattenedsættelsen ikke direkte går ud over borgernes velfærd, så går det ud over kommunens likviditet og robusthed.